

Stichting Milieuwerkgroep Buren e.o.

Secretariaat: Veerweg 4, 4112 PC Beusichem

Aan Burgemeester en wethouders van Buren,
Postbus 23
4020 BA Maurik

Beusichem, 30 november 2021

Betreft: Omgevingsvisie gemeente Buren. Ontwerp
Zienswijze

Geacht College,

Met belangstelling hebben wij het ontwerp van de Omgevingsvisie gemeente Buren gelezen.

In onze zienswijze zullen wij ons richten op een aantal punten in deze ontwerp omgevingsvisie op het gebied van met name natuur, milieu, landschap, cultuurhistorie en archeologie.

Wij zijn van oordeel dat aan het belang van deze onderwerpen in het voorliggende concept te weinig aandacht is besteed. De omgevingsvisie zou zich ons inziens meer moeten richten op de grote uitdagingen van de komende decennia.

Onderwerpen (die vaak met de klimaatproblematiek samenhangen), zoals energiebesparing, waaronder energieneutraal bouwen, een goede aansluiting op het openbaar vervoer, het terugdringen van verkeersbewegingen, terugdringen van bestrijdingsmiddelen, gestage afname van de diversiteit, stikstofproblematiek en natuur-inclusieve landbouw zouden in deze visie prominent aan de orde moeten komen. In de voorliggende visie worden deze items alleen min of meer terloops ter sprake gebracht, zonder ze verder uit te werken tot een echte visie.

We zijn verbaasd dat er in de gemeentelijke omgevingsvisie niet wordt gerept over Europese regelgeving (Natura 2000), de status van de Lekuiterwaarden binnen het Gelders Natuur Netwerk en de mogelijkheden van de provinciale subsidiemogelijkheden voor weidevogelbescherming door agrariërs. Archeologie komt zelfs helemaal niet ter sprake in de omgevingsvisie

Wij hopen dat u de door ons aangebrachte aandachtspunten in de definitieve versie van de Omgevingsvisie opneemt. Dat zal leiden tot een betere balans tussen de ontwikkeling van landbouw, recreatie en de belangen van natuur, milieu, landschap, cultuurhistorie en archeologische waarden binnen de gemeente Buren.

A. Natuur en landschap

Een van de speerpunten van de omgevingsvisie is het loslaten van de sterke scheiding van functies zoals landbouw, natuur, recreatie en bedrijventerreinen, omdat het combineren van natuur, wonen, water, energie, etc. een positief effect kan hebben op onze fysieke leefomgeving (speerpunt 4).

Tot op zekere hoogte kunnen wij daar in mee gaan. Echter, voor natuurgebieden geldt deze stelling maar in zeer beperkt mate.

In de gebieden binnen onze gemeente, die als waardevol voor de natuur gelden (uiterwaarden, open komgebieden, weidevogelgebieden) zijn natuur en landbouw (met name veeteelt) van oudsher met elkaar verweven. Maar in de afgelopen decennia is de landbouw sterk geïntensiveerd ten koste van de natuurwaarden.

In onze visie moet de focus voor wat betreft de uiterwaarden en de komgebieden gericht zijn op extensivering van de landbouw en het versterken van de natuurwaarden, met gebruikmaking van de subsidiemogelijkheden voor de landbouwers.

Het extensiveren van de landbouw zou kunnen samengaan met een verschuiving van het verdienmodel van de betreffende agrariërs. Daarvoor worden in de omgevingsvisie voldoende ideeën aangedragen: agrarisch natuurbeheer, winkeltje aan huis, kleinschalige vormen van recreatie. In de omgevingsvisie zou perspectief geboden moeten worden aan natuur-inclusieve landbouw. Daar is nu geen sprake van. Ook zou in de visie aangegeven moeten worden hoe de gemeente de kernkwaliteiten in weidevogelgebieden en overige natuurgebieden wil beschermen of verbeteren.

1. Uiterwaarden

De uiterwaarden binnen de gemeente Buren zijn deels Natura 2000 gebied, deels opgenomen in het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en deels aangewezen als groene ontwikkelingszone. De provincie Gelderland streeft er naar om in het kader van het Gelders Natuurnetwerk de natuurwaarden van de Lekuiterwaarden te versterken en biedt daarvoor ook subsidiemogelijkheden.

Wat ons betreft is de toekomst van de uiterwaarden gelegen in gebruik voor extensieve veeteelt en het terugdringen van maisakkers. Want momenteel wordt er plaatselijk op grote schaal mais verbouwd, een teelt die niet thuis hoort in uiterwaarden.

Extensieve recreatie, in de vorm van bijvoorbeeld wandelpaden, kan hiermee een goede combinatie zijn. Maar van een verdere uitbreiding van grootschalige recreatie in de uiterwaarden mag naar onze mening geen sprake zijn. Dat valt niet te combineren met Natura 2000 en GNN gebieden. Geen uitbreiding van bestaande campings dus en al helemaal geen nieuwe grootschalige recreatievoorzieningen op terreinen van voormalige steenfabrieken. Deze terreinen zouden in een of andere vorm moeten worden overgelaten aan de natuur. De Rijn met haar uiterwaarden met in het verlengde daarvan de Lek is belangrijk als route voor trekvogels. Om vogelslachtoffers te voorkomen zijn locaties voor windmolens in de omgeving van de uiterwaarden niet aanvaardbaar, ook niet als het gaat om kleine molens.

Aandachtspunten:

- * Onderzoek naar subsidiemogelijkheden om de natuurwaarden van de uiterwaarden te versterken,
- * Uitbreiding van verblijfsrecreatie is taboe in verband met Natura 2000 en GNN gebieden,
- * Terreinen van voormalige steenfabrieken teruggeven aan de natuur,
- * Geen akkers in de uiterwaarden en al zeker geen maisteelt.
- * Geen windmolens in de omgeving van de uiterwaarden (trekvogels)

2. Weidevogelgebieden en overige komgebieden

De weidevogelstand in ons land holt de laatste decennia hard achteruit, terwijl Nederland als broedgebied voor weidevogels van groot internationaal belang is. Een belangrijke oorzaak is de intensivering van de landbouw, met name vanwege verlaging van de waterstand. Hierdoor is er van, voor weidevogels essentieel, vochtig grasland nauwelijks meer sprake.

Om deze ontwikkeling te keren is een deel van de vanouds natte en weidevogelrijke komgebieden in de gemeente Buren aangewezen als weidevogelgebied.

Hoewel er in de omgevingsvisie wel weidevogelgebieden zijn ingetekend, worden er geen denkrichtingen aangegeven hoe de geschiktheid als broed- en foerageergebied voor weidevogels verbeterd kan worden.

Wat ons betreft dient er gestreefd moeten worden naar een verbetering van de kwaliteit van de weidevogelgebieden en daar waar mogelijk ook naar uitbreiding daarvan.

Wij pleiten voor verhoging van het waterpeil in (een aantal van) de weidevogelgebieden, eventueel gecombineerd met een vorm van waterberging.

Extensivering van de veeteelt in de weidevogelgebieden en ook de overige komgebieden kan hand in hand gaan met een eigentijdse manier van boeren, waarbij het terugdringen van stikstof en een natuur-inclusieve bedrijfsvoering voorop staat.

Extensieve recreatie, buiten het broedseizoen, is geen probleem.

Het is te verwachten dat er in het kader van de klimaataanpak binnen afzienbare tijd subsidiegelden ter beschikking zullen komen die aanpassingen in de bedrijfsvoering mogelijk maken. Momenteel zijn er al subsidiemogelijkheden, aangeboden door zowel het Rijk als de provincie Gelderland. Te denken valt onder meer aan agrarisch natuurbeheer. Het is ons bekend dat er nu al een aantal agrariërs bereid is graag mee willen doen aan Agrarisch natuurbeheer.

Wij zouden het toejuichen als de gemeente in de omgevingsvisie aangeeft dat ook zij bereid is zelf een bijdrage te leveren aan het bevorderen van het herstel van de weidevogelstand.

Dat kan bijvoorbeeld door voorlichting, plantoetsing, een goed vergunningenspoor en actieve handhaving.

Om vogelslachtoffers te voorkomen zijn locaties voor windmolens in de omgeving van de weidevogelgebieden onaanvaardbaar. Dat geldt ook voor kleine molens.

Op pag. 21 van de omgevingsvisie is een kaart opgenomen waarop de open komgebieden en weidevogelgebieden zijn ingetekend. Wij willen u erop attenderen dat de kaart niet correct is. In elk geval ontbreken er weidevogelgebieden en zijn grenzen onjuist aangegeven.

Op pag. 87 lezen wij onder het kopje “Ecologische kwaliteit verbeteren”: “Wij zullen de weidevogelgebieden niet verder uitbreiden in de gemeente, omdat dit voor agrariërs veel restricties met zich meebrengt”. Deze zinsnede dient verwijderd te worden. In de visie zou juist moeten staan dat er gezocht moet worden naar mogelijkheden voor uitbreiding

Op pag. 81 wordt voor de komgebieden in combinatie met de landbouw de gewenste ontwikkeling van de grondgebonden veehouderij in de komgebieden geschetst: uitbreiding van het grondoppervlak per bedrijf, met daaraan gekoppeld een extensivering van de bedrijfsvoering. Daarin kunnen wij ons zeker vinden.

Op pag. 72/73 wordt gesproken over de aanleg van “klimaatbossen”. Als mogelijke locaties daarvoor worden de randen van komgebieden genoemd. Dat is een heel slecht idee. De weidevogels die in de komgebieden thuis horen, voelen zich helemaal niet veilig in de omgeving van bomen of bosschages.

Aandachtspunten:

- * Denkrichting concretiseren hoe de geschiktheid als broed- en foerageergebied verbeterd kan worden,
- * Verhoging van waterpeil, verdrassen. Combinatie met waterberging onderzoeken,
- * Natuur-inclusief boeren, terugdringen van uitstoot stikstof,

- * Voorlichting (laten) geven over de wijze waarop herstel van weidevogelstand bevorderd kan worden,
- * Weidevogelgebieden zo mogelijk WEL uitbreiden,
- * Aanboren subsidiemogelijkheden,
- * Geen windmolens in of rond weidevogelgebieden,
- * Geen klimaatbossen en of bomen in en aan de rand van weidevogelgebieden,

3. Overige natuur- en weidevogelgebieden

In de omgevingsvisie dient te worden vastgelegd dat met het beperkte aantal andere natuurgebieden binnen de gemeente zuinig moet worden omgesprongen. Dat geldt onder meer voor landgoed Soelen, de Wiel van Beusichem het gebied rond de Oude Rijn ten oosten van Lienden, en de Put van Buren (het Tichelterrein), de Marspolder, den Eng en andere erkende natuurgebiedjes binnen de gemeentegrenzen (zie bestemmingsplan).

In de ontwikkelingsvisie ontbreekt een overzichtelijke kaart van natuurgebieden. En dat geldt zeker ook voor natuurgebied in wording de Molenkampen. De Molenkampen, direct grenzend aan natuurgebied de Regulieren, mag niet gerekend worden tot een ontwikkelzone recreatie (kaart 42, pag. 76). Het gebied is overigens nu in eigendom van het Gelders Landschap.

Op pag. 77 van de omgevingsvisie wordt geconstateerd dat er een te hoge recreatiedruk is op het waardevolle gebied rond het Tichelterrein, maar het blijft bij een constatering. Een oplossingsrichting wordt niet gegeven en dat is wel nodig.

Aandachtspunten:

- * Duidelijke kaart opnemen met alle bestaande natuurgebieden, inclusief de Molenkampen,
- * Geen grootschalige recreatie in de Molenkampen,
- * Verminderen recreatiedruk in natuurgebied het Tichelterrein bij Buren.

4. De landschappelijke waarden van het oeverwalgebied.

Op de oeverwallen waren van oudsher de nederzettingen aanwezig. De meeste kernen van de gemeente zijn ontstaan uit die oude nederzettingen. Buiten de kernen wordt verspreid bebouwing aangetroffen, zowel boerderijen als woningen. Het landschap wordt gekenmerkt door kleinschaligheid, met een afwisseling van openheid en beslotenheid. Een afwisseling van opgaande begroeiing met grasland en akkerland. Dit landschap is zeer aantrekkelijk, zowel voor bewoners als voor recreanten.

In de omgevingsvisie dient naar onze mening duidelijk te worden ingezet op behoud van deze kleinschaligheid en landschappelijke aantrekkelijkheid.

De opgaande begroeiing bestond voorheen uit erfbeplanting en hoogstamboomgaarden. In de laatste decennia is hierin veel veranderd. Hoogstamboomgaarden zijn vrijwel geheel uit het landschap verdwenen en hebben plaats gemaakt voor laagstambomen. Een steeds groter areaal van de oeverwallen wordt ingenomen door fruitteelt en daarom dreigt de kleinschalige afwisseling in het landschap in het gedrang te komen. In de omgevingsvisie zou het aanplanten van hoogstamboomgaarden bevorderd moeten worden.

In het oosten van de gemeente (ten oosten van Eck en Wiel) is, als gevolg van de steeds verder oprukkende boomkwekerijen, steeds minder over van het oorspronkelijke gevarieerde landschap. In het overgebleven deel van het oeverwallandschap zou grootschalige bomenteelt voorkomen moeten worden.

In de omgevingsvisie wordt ten onrechte geen perspectief gegeven voor de bescherming van het waardevolle oeverwallandschap, terwijl volop wordt ingezet op het doorgroeien van fruitteelt en boomkwekerijen. Wij zijn van mening dat in de visie een betere balans moet worden gezocht.

In de omgevingsvisie moet duidelijk worden ingezet op behoud van de kleinschaligheid en landschappelijke aantrekkelijkheid van het oeverwallandschap. In de visie moet een betere balans worden gezocht tussen de diverse belangen.

Aandachtspunten:

- * Inzetten op kleinschaligheid en landschappelijke aantrekkelijkheid,
- * Geen uitbreidingsmogelijkheden voor bomenteelten ten westen van Eck en Wiel,
- * Bevorderen van de aanplant van hoogstam boomgaarden en hoogstamfruitbomen.

B. Cultuurhistorie en archeologie

In de omgevingsvisie is nauwelijks iets terug te vinden op het gebied van (de bescherming van) cultuurhistorische waarden. Over de archeologische waarden wordt zelfs met geen woord gerept. Dit vinden wij een onaanvaardbare omissie.

1. Cultuurhistorische waarden in het buitengebied.

In de omgevingsvisie is een kaart opgenomen met daarop aangegeven de cultuurhistorisch waardevolle gebieden in het buitengebied (kaart 8, pag. 20).

Verder kunnen wij in het rapport niets terugvinden wat wijst op een visie wat betreft de cultuurhistorische waarden. Er zouden naar onze mening duidelijke keuzes gemaakt moeten worden waarbij het behoud van de nu nog aanwezige waarden voorop staat.

Opgemerkt dient te worden dat kaart 8 incompleet is en aangepast dient te worden. Diverse gebieden, die wel op de kaarten van de vigerende bestemmingsplannen als cultuurhistorisch waardevol zijn aangemerkt, zijn op kaart 8 niet terug te vinden.

Aandachtspunten:

- * Cultuurhistorische waarden in het buitengebied benoemen en de kaart volledig maken,
- * Een duidelijke visie opnemen in het definitieve rapport.

2. Cultuurhistorische waarden in de kernen.

De cultuurhistorische waarden in de kernen komen in het laatste hoofdstuk van de Omgevingsvisie (vanaf pagina 90) aan bod.

In dat hoofdstuk zijn de plattegronden van de 15 kernen opgenomen. We zijn blij dat daarop de waardevolle dorpsranden en historische linten zijn aangegeven, want daarbij gaat het vaak ook om cultuurhistorisch waardevolle elementen. De inventarisatie van deze waardevolle dorpsranden en historische linten lijken ons redelijk compleet.

Zowel in de legenda van de dorpsplattegronden als in de begeleidende tekst staat, naar onze tevredenheid, duidelijk vermeld dat de historische linten behouden moeten worden.

Dat is niet het geval bij de waardevolle dorpsranden. In de legenda staat weliswaar dat die randen behouden moeten worden, maar in de tekst vinden we er niets over terug. Vervolgens zien wij, tot onze schrik, dat heel veel van die waardevolle dorpsranden zijn gearceerd als multifunctionele zone, waar van alles is toegestaan. Die combinatie is onmogelijk. Wij vragen u om bij alle waardevolle dorpsranden de arcering te verwijderen.

Aandachtspunten:

- * Bij alle waardevolle dorpsranden de arcering (lees: multifunctionele dorpszones) verwijderen.

3. Archeologie.

De bodem van de oeverwalgebieden in de gemeente Buren is rijk aan sporen uit het verleden. Vroeger liep hier de noordgrens van het Romeinse Rijk (de Romeinse Limes). Er worden ook regelmatig sporen uit vroegere en latere periodes aangetroffen.

De Romeinse Limes is nog niet zo lang geleden op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO geplaatst en er zijn wettelijke verplichtingen om de archeologische waarden te beschermen (Verdrag van Malta, Erfgoedwet).

Hoewel er in opdracht van de gemeente ter voorbereiding op deze omgevingsvisie een rapport is opgesteld op grond waarvan het archeologiebeleid is vastgelegd, wordt er in het voorliggende concept met geen woord gesproken over de archeologische waarden en de bescherming daarvan.

In de definitieve versie van de omgevingsvisie dient in elk geval vermeld te worden hoe er in de toekomst omgegaan zal worden met de wettelijke verplichting om archeologische waarden te beschermen ten opzichte van activiteiten die het diepere bodemprofiel aantasten.

Aandachtspunten:

- * Archeologie opnemen als kernkwaliteit in de omgevingsvisie,
- * Rapport Archeologiebeleid, conclusies in omgevingsvisie verwerken,
- * Aangeven dat archeologische waarden beschermd moeten worden (wettelijk),

C. Woonmilieu en duurzaamheid

1. Wonen en woningbouw.

In de omgevingsvisie wordt gekozen voor een evenwichtige verdeling van de te bouwen woningen over alle kernen. Een begrijpelijke en goede keuze, zolang die bouw aansluit bij de behoefte van de inwoners en de woningen ook aan de lokale bevolking ten goede komen.

Voor het bouwen van woningen ten behoeve van mensen die van elders komen ligt het anders. Daar dienen andere afwegingen een rol te spelen, zoals het beperken van verkeersstromen en een goede aansluiting op het openbaar vervoer.

Op die manier wordt een bijdrage geleverd aan het terugbrengen van de CO₂-uitstoot en dus ook aan het beperken van de klimaatverandering.

Daarbij komt dat het gros van de huidige inwoners van de gemeente niet zit te wachten op woningbouw voor de Randstad.

Wij zijn van mening dat nieuwbouw zo dicht mogelijk bij goed openbaar vervoer dient plaats te vinden, met name dicht bij treinstations.

Het zou de gemeente Buren als plattelandsgemeente sieren als zij over haar eigen schaduw heen zou springen en een deel van het haar toegewezen woningbouwcontingent zou overdragen aan gemeenten als Tiel of Geldermalsen, die beter bereikbaar zijn met het OV. Ook bij de verdeling van woningbouw binnen de gemeentegrenzen dienen nadrukkelijk de volgende factoren een rol te spelen: de aanwezigheid van een goede infrastructuur, de aanwezigheid van voorzieningen, aanwezigheid van busvervoer en de ligging ten opzichte van de provinciale weg. Dit laatste met het oog op de beperking van de verkeersbewegingen op lokale wegen.

Uitbreiding van de kernen dient zo veel mogelijk beperkt te worden. En als uitbreiding toch nodig is, dan direct aansluitend op de bestaande kernen. Gestapelde bouw (met beperkte hoogte en buiten de historische kernen) is voor ons zeker bespreekbaar, zolang het de oppervlakte van uitbreidingsplannen beperkt. Ook kan gekeken worden naar hergebruik van vrijkomende agrarische gebouwen in het buitengebied.

In de visie moet duidelijk vastgelegd worden dat alle nieuw te bouwen woningen energieneutraal moeten zijn en zonder gasaansluiting. Ook moet er daadwerkelijk en stevig worden ingezet op verduurzaming van bestaande woningen.

Aandachtspunten:

- * Woningbouw zo veel mogelijk plannen zo dicht mogelijk bij het OV en bij voorzieningen,
- * Uitbreidingen ruimtelijk direct laten aansluiten op bestaande kernen met goede verkeerskundige ontsluiting,
- * Nieuwbouw energieneutraal en zonder gasaansluiting,
- * Verduurzaming bestaande woningvoorraad bevorderen.

2. Mobiliteit.

In het rapport vinden wij helemaal geen visie voor wat betreft het openbaar vervoer. Wij missen de opgave om het autovervoer terug te dringen ten gunste van het openbaar vervoer. Onlangs lasen wij over een idee, geopperd door een van de wethouders, om een aantal lokale wegen te versmallen om zo de kosten van het onderhoud te beperken. Dit idee juichen wij toe en moet naar onze mening worden opgenomen in de omgevingsvisie.

Een andere opgave in de visie moeten zijn: het autoverkeer zo snel mogelijk leiden naar de provinciale wegen en rijkswegen en het terugdringen van het (sluip-)verkeer op lokale wegen.

Aandachtspunten:

- * Stimuleren van het gebruik van OV,
- * Lokale wegen versmallen (terugdringen van autoverkeer en besparing kosten onderhoud),
- * Autoverkeer zo veel mogelijk leiden naar provinciale weg,
- * Terugdringen sluipverkeer.

3. Bedrijventerreinen

Transportbewegingen (waaronder vrachtverkeer) dienen op lokale wegen zoveel mogelijk te worden beperkt. Dat betekent dat bedrijventerreinen waar mogelijk moeten aansluiten op het rijkswegennet of anders op de provinciale weg. In de omgevingsvisie zou uitgesproken moeten worden dat nieuwe bedrijvigheid zoveel mogelijk terecht moet komen op regionale industrieterreinen, zoals Medel, Of anders in Culemborg of Geldermalsen. In de gemeente Buren alleen maar ruimte geboden moeten worden aan echt lokale bedrijven. Geen verdere uitbreiding van de terreinen, maar ruimte scheppen door herstructurering.

Aandachtspunten:

- * Nieuwe bedrijvigheid zo veel mogelijk naar regionale terreinen,
- * Alleen lokale bedrijvigheid op lokale terreinen,
- * Inzetten op het bevorderen van de herstructurering van bestaande bedrijven.

4. Gebruik van vrijkomende agrarische gebouwen in het buitengebied.

De inzet van de omgevingsvisie is wat dit betreft vooral om vrijkomende agrarische gebouwen te laten gebruiken voor andere bedrijvigheid. Op zich is dit een goed idee, maar het is van het grootste belang om hieraan duidelijke randvoorwaarden te stellen.

In dergelijke gevallen moeten er criteria worden vastgesteld die er voor zorgen dat verkeerstoename, hinder voor omwonenden (lawaai, licht) en aantasting van de natuur voorkomen wordt.

Bedrijven als bijvoorbeeld startende transportondernemingen mogen niet worden toegestaan. Een andere voorwaarde is dat vastgelegd wordt dat de economische activiteiten altijd binnen de bestaande bedrijfsgebouwen moeten plaatsvinden.

Dat betekent dat als een (startend) bedrijf zodanig groeit, dat de bestaande bedrijfsgebouwen te klein worden, er ter plaatse geen uitbreiding toegestaan wordt. In dat geval zullen de activiteiten naar elders verplaatst moeten worden.

Wij vinden het ook zeer wenselijk om waar mogelijk bedrijfsgebouwen geschikt te maken voor bewoning, of om als compensatie voor de sloop van schuren nieuwbouw toe te staan.

Aandachtspunten:

- * Randvoorwaarden stellen bij hergebruik van vrijkomende (agrarische) gebouwen,
- * Daar waar mogelijk: ombouwen naar woningen,
- * Daar waar mogelijk: gebruik maken van sloopregeling voor (bij-)gebouwen.

5. Gezondheid.

Het lijkt er helaas op dat men zich in de omgevingsvisie neerlegt bij de overschrijding van de milieunormen. De negatieve invloed die de bio-industrie en het gebruik van bestrijdingsmiddelen heeft op de omwonenden wordt blijkbaar geaccepteerd.

Het is verbazingwekkend dat er nauwelijks gesproken wordt over overschrijdingen van de milieunormen door de landbouw.

Op pag. 48 wordt gesproken over het toepassen van spuitvrije zones rond gevoelige functies. Dat juichen wij toe, maar wij zouden graag zien dat deze ambitie specifiekere wordt geformuleerd. Die spuitvrije zones moeten gelden voor alle woningen in de gemeente, niet alleen binnen de bebouwingsconcentraties, maar ook voor alle vrijstaande woningen in het buitengebied. En niet alleen voor nieuwbouwlocaties, maar ook voor bestaande woningen. Het terugdringen van fijnstof door het verbranden van snoeihout te verbieden is een goede zaak, maar gezien de omvang van het probleem niet meer dan symboolpolitiek.

In deze visie dient vooruitgekeken te worden naar oplossingen voor het terugdringen van het stikstofprobleem.

Aandachtspunten:

- * Handhaving van milieunormen: bij overschrijding sancties opleggen,
- * Regels opnemen en oplossingen aandragen voor het terugdringen van emissies, onder meer stikstofuitstoot.
- * Spuitvrije zones voor alle woningen, ook voor bestaande woningen in het buitengebied.

6. Biodiversiteit.

Het bevorderen van de biodiversiteit en het behoud van biodiversiteit (bijvoorbeeld natuurbescherming en ecologisch bermbeheer) krijgen weinig aandacht in de omgevingsvisie. In de omgevingsvisie zouden nieuwe ideeën aangedragen dienen te worden om verbetering van landschap en daarmee de verbetering van biodiversiteit financieel haalbaar te maken (zoals door ons voorgesteld onder het hoofdjke Natuur en Landschap).

Door natuurgebieden te versterken en goed te beheren kan de biodiversiteit worden vergroot. Een overstap van intensieve landbouw naar extensieve of natuur-inclusieve landbouw kan een enorme bijdrage leveren aan het herstel van de biodiversiteit. En ook het terugdringen van het gebruik van bestrijdingsmiddelen zal een positief effect hebben. Al deze mogelijkheden zouden via de omgevingsvisie gestimuleerd moeten worden.

Ook de aanleg van landgoederen kan een bijdrage leveren aan de vergroting van de biodiversiteit en de kwaliteit van het landschap en zou, met name in oeverwalgebieden gestimuleerd kunnen worden door de uitbreiding van bomenteelt af te remmen.

Aandachtspunten:

- * Ideeën ontwikkelen om verbetering van biodiversiteit mogelijk te maken,
- * Bevorderen van biologische en natuur-inclusieve landbouw,
- * Maatregelen om het gebruik van bestrijdingsmiddelen af te remmen,
- * Niet bevorderen en zo mogelijk afremmen van intensieve veeteelt.

D. Landbouw

In een plattelandsgemeente als Buren is landbouw van groot belang. Het landschap in zijn huidige vorm is gevormd door de boeren. Ook veel van de natuurgebieden in onze gemeente zouden zonder agrarisch beheer hun bestaansrecht verliezen. Denk daarbij onder meer aan de uiterwaarden en de weidevogelgebieden.

Sinds de jaren '50 van de vorige eeuw is steeds sterker ingezet op intensivering. Dat is goed voor de agrariërs, maar het heeft ook zijn keerzijde. Door de schaalvergroting is niet alleen de soortenrijkdom in het boerenland b.v. plantensoorten, vogels) sterk achteruitgegaan, ook de

kwaliteit van de natuurgebieden loopt sterk terug, mede door de uitstoot van stikstof. In de laatste jaren groeit het besef dat de landbouw een bijdrage zal moeten leveren aan het oplossen van onder meer de klimaatproblematiek en de stikstofproblematiek en de daarmee gepaard gaande achteruitgang van de biodiversiteit.

1. Schaalgrootte van de landbouw.

Terwijl Nederland er langzamerhand van doordrongen is dat er fundamentele veranderingen moeten plaatsvinden in de maatschappij, en met name ook in de landbouw, zet de gemeente in de omgevingsvisie vol in op intensivering van de landbouw.

In de landbouwvisie (pag. 78 en verder) wordt vooral gesproken in termen als “behouden van onze toppositie”, “produceren voor de wereldmarkt”, “doorgroeien in niet grondgebonden teelten”, containerteelt, stellingteelt of hoge tunnelkassen”. En zo kunnen we nog wel even doorgaan.

Terloopse opmerkingen als: Tegelijk zetten we in op een gevarieerd, duurzaam en multifunctioneel buitengebied.” komen niet overtuigend over. Ze worden ook niet verder ingevuld of uitgewerkt. Over de gevolgen voor archeologische, cultuurhistorische en landschappelijke waarden geen woord. Alleen een lofzang over “de ontwikkeling van de agribusiness als geheel”.

Onze opvattingen over wat er in de omgevingsvisie zou moeten staan over landbouw staan mijlen ver af van hetgeen hierboven beschreven is.

Wij herhalen nog maar eens dat in de visie volledig voorbij gegaan wordt aan de uitdagingen voor de toekomst: de klimaatproblematiek, de stikstofproblematiek, duurzaamheid, verbetering van het leefmilieu, terugdringen van bestrijdingsmiddelen, balans met de natuur. Schaalvergroting biedt daarvoor geen oplossing, integendeel.

In de omgevingsvisie zouden richtingen aangegeven moeten worden, hoe de agrarische sector kan bijdragen aan de oplossing van bovengenoemde problemen: Extensivering van de bedrijfsvoering, schaalverkleining, overstap naar biologische of natuur-inclusieve landbouw enz. Daarmee gepaard gaande moet gezocht worden naar mogelijkheden, waarmee het inkomen van de agrariërs op peil te houden. De gemeente zou niet moeten afwachten, maar in de omgevingsvisie creatieve oplossingen of denkrichtingen moeten aandragen.

Aandachtspunten:

- * Geen schaalvergroting maar inspelen op de uitdagingen van deze tijd,
- * Meer aandacht voor de bescherming van archeologische, cultuurhistorische en landschappelijke waarden,
- * Meer aandacht voor de klimaatproblemen, het stikstofprobleem en andere milieuaspecten.

2. Boomkwekerijen.

In de omgevingsvisie wordt in lyrische termen gesproken over de boomkwekerijen. In feite worden aan de sector onbeperkte mogelijkheden geboden om door te groeien, ook in ruimtelijke zin.

Wij kijken genuanceerder naar deze sector. In de visie dienen de belangen van de boomteeltsector zorgvuldig afgewogen moeten worden tegen andere belangen die in het gebied spelen. Daarbij doelen wij op de gevolgen voor de leefbaarheid van het gebied, de toename van de verkeersdruk en de milieugevolgen (o.a. het gebruik van bestrijdingsmiddelen). Een afweging van de belangen van archeologie, landschap en cultuurhistorie ontbreekt totaal.

a. Grondgebonden boomkwekerijen.

In onze ogen hebben grondgebonden boomkwekerijen een grote impact op het landschap. De vele, uitgestrekte en aaneengesloten akkers, vol met tienduizenden bamboestokken ten oosten van de kern Ingen, hebben niets meer te maken met de kleinschaligheid van het

oeverwallandschap. Daarom vinden wij het van groot belang dat een verdere groei van de sector wordt beperkt tot een afgegrensd gebied. Wij zijn van mening dat het gebied ten westen van de lijn tussen Eck en Wiel en de Beldert gevrijwaard moet blijven van nieuwe boomkwekerijen, om daar het kleinschalige oeverwalgebied in tact te houden. Maar ook dan nog moet rekening gehouden worden met landschap, cultuurhistorie en archeologie. Door de zeer intensieve grondbewerking worden de archeologische waarden in de ondergrond bedreigd of aangetast. In internationale en landelijke wetgeving is vastgelegd dat een dergelijke aantasting verboden is. In de omgevingsvisie zou moeten worden aangegeven hoe deze wettelijke bescherming vormgegeven gaat worden. Naar onze mening kan dat alleen door archeologisch vooronderzoek, zo nodig gevolgd door beschermende maatregelen. Om die reden is het belangrijk om bij de keuze van een doorgroeigebied rekening te houden met de archeologische verwachtingswaarde in de ondergrond. Daarvoor kan verwezen worden naar het in 2020, in opdracht van de gemeente Buren opgestelde rapport over archeologiebeleid.

In elk geval zou ook gewerkt moeten worden aan innovatie voor wat betreft het plaatsen van teeltondersteunende voorzieningen (palen en bamboestokken). Gezocht zou moeten worden naar constructies, die bij plaatsing het bodemprofiel niet dieper verstoren dan 30 cm (diepte bouwvoor).

b. Niet-grondgebonden boomkwekerijen.

Niet-grondgebonden boomkwekerijen, (in de vorm van pottenteelt, containerteelt, stellingenteelt, enz.) zijn binnen de grenzen van onze gemeente niet toegestaan op grond van de geldende bestemmingsplanregels. Dat moet in de toekomst zo blijven. Niet grondgebonden boomkwekerijen hebben een sterk industrieel karakter, hele percelen worden verhard en de kwekerijen worden vaak overkapt. De bedrijven krijgen steeds meer een uiterlijk dat lijkt op een tuincentrum. Alleen een ander assortiment en een ander klantenbestand.

Voor niet-grondgebonden boomkwekerijen dient naar onze mening een bovengemeentelijk of een provinciaal beleid ontwikkeld moeten worden, vergelijkbaar met de kassenbouw. Er zou voor de Betuwe één groot doorgroeigebied aangewezen moeten worden. Een locatie waar de landschappelijke waarden nu al laag zijn. Een soort regionaal industriegebied voor boomkwekerijen.

De zoekgebieden die op kaart 41 (pag. 75) staan aangegeven dienen verwijderd te worden of, na degelijk aanvullend onderzoek, te worden gebruikt als zoekgebied voor grondgebonden boomkwekerijen.

Aandachtspunten:

- * Geen nieuwe boomkwekerijen toestaan ten westen van de lijn Eck en Wiel – de Beldert,
- * Aandacht voor landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden,
- * Innovatie voor wat betreft de toepassing van teeltondersteunende constructies (palen en bamboestokken),
- * Geen ruimte voor niet-grondgebonden boomkwekerijen.
- * In provinciaal (of regionaal verband) zoeken naar één “industrieterrein” voor pottenteelt en stellingenteelt

3. Fruitteelt.

De fruitteelt van vandaag is niet meer hetzelfde als de fruitteelt van 75 jaar geleden. Hoogstambomen hebben plaats gemaakt voor laagstambomen. Steeds meer boomgaarden worden overkapt met plastic (met name kersenteelt). De eens zo bejubelde pracht van het Betuwse landschap tijdens de bloei van de fruitbomen is gedecimeerd en de aantrekkelijkheid (vooral ook voor de recreant) neemt alleen maar af door het steeds maar groeiende aantal overkappingen, die vooral ook in de kersenteelt worden toegepast. De plastic overkappingen tasten de landschappelijke waarden steeds verder aan. Een probleem dat in de omgevingsvisie aan de orde zou moeten komen. Wellicht zou gedacht kunnen worden over een gebied waar

weinig grenzen gesteld worden aan het toepassen van overkappingen, om de toepassing elders terug te dringen.

Het plaatsen van overkappingen en andere teeltondersteunende voorzieningen botst ook met de belangen van de archeologie. In de visie zal moeten worden aangegeven hoe men denkt hiermee om te gaan. Er zou gedacht kunnen worden aan innovatie van de constructies en voorzieningen, zodanig dat de verstoring van het bodemprofiel beperkt kan worden tot minder dan 30 cm beneden het maaiveld (de bouwvoor).

Nagegaan zou moeten worden in hoeverre zonnepanelen kunnen worden toegepast als overkapping. Dit ter vervanging van het plastic. Twee vliegen in een klap.

Aandachtspunten:

- * Landschappelijke aantasting door overkappingen beperken,
- * Toepassen van zonnepanelen als overkapping,
- * Aandacht voor de aantasting van archeologische waarden,
- * Zoeken naar innovatieve oplossingen om verstoring van het bodemprofiel te beperken.

4. Niet-grondgebonden veehouderij.

In de omgevingsvisie lezen wij dat er ongeveer 40 niet-grondgebonden bedrijven aanwezig zijn op het grondgebied van Buren (p. 83). Het gaat daarbij vooral om varkenshouderijen, maar er zijn ook bedrijven met varkens, geiten, pluimvee en mestkalveren. Wij zijn blij dat de gemeente het standpunt inneemt dat het aantal niet-grondgebonden veehouderijen niet mag uitbreiden.

Minder gelukkig zijn we met het standpunt dat de gemeente de bestaande bedrijven wel ruimte wil bieden voor uitbreiding. De gemeente hanteert hierbij het zogenaamde “plussenbeleid”. Wij zijn van mening dat dit provinciale beleid uit 2017 inmiddels achterhaald is door de uitspraak van de Raad van State inzake het Programma Aanpak Stikstof (PAS) van 29 mei 2019.

Zolang het bij niet-grondgebonden bedrijven gaat om investeringen, gericht op de verbetering van het dierenwelzijn, de kwaliteit van het milieu en het water is dat prima. Maar doorgroei van de bedrijven betekent over het algemeen meer dieren en meer uitstoot, terwijl de trend juist omgekeerd zou moeten zijn.

Wij begrijpen dat de mogelijkheden van de gemeente zeer beperkt zijn, maar in de visie zou verwoord moeten worden dat er gestreefd moet worden naar verkleining van het aantal niet-grondgebonden bedrijven of het in omvang verkleinen daarvan. Een praktisch voorbeeld: de welbekende Knorhof. Ook al gaat het om provinciaal beleid, de gemeente zou volop moeten blijven “lobbyen” om de herbouw van dit bedrijf te voorkomen en geen afwachtende houding moeten aannemen.

E. Recreatie

1. Grootschalige recreatie

In de omgevingsvisie worden het Eiland van Maurik en omgeving, de Meent samen met de Molenkampen en de Lingeplassen en de Beldert genoemd als ontwikkelingsgebieden voor grootschalige recreatie:

Grootschalige recreatieprojecten in de drie hierboven genoemde gebieden moeten uit onze gemeente worden geweerd. Er is hier nu al een overdaad aan dat soort voorzieningen. Het is genoeg, dus geen nieuwe vakantieparken, bungalowparken, kampeerterreinen of andere grootschalige verblijfsrecreatie.

Grootschalige projecten lijken wellicht economische kansen te bieden, maar de plaatselijke bevolking zal er geen profijt van hebben. En dat grootschalige recreatie samengaat met het behouden van rust en ruimte, zoals op pag. 85 wordt gesteld, is een illusie.

Rust en ruimte worden juist verstoord, het aantal verkeersbewegingen neemt enorm toe en de economische kansen zijn maar voor een heel beperkt aantal mensen weggelegd.

Verder zijn wij van mening dat in elk geval twee van de drie genoemde locaties ten ene male niet geschikt zijn als ontwikkelingsgebied voor recreatie.

We zullen de drie gebieden hier kort bespreken:

a. Het Eiland van Maurik en omgeving.

Het recreatie-ontwikkelingsgebied Eiland van Maurik ligt in de uiterwaarden ten noorden van de kern Maurik. Alle omringende uiterwaarden zijn aangewezen als Natura 2000 gebied.

In deze kerngebieden van de Nederlandse natuur moet het beleid erop gericht zijn om de natuurwaarden te versterken en niet om projectontwikkelaars de kans te geven om er vakantiewoningen te bouwen. Meer vakantiegasten in het uiterwaardgebied vergroot de druk op de natuurgebieden. Door verstoring, lawaai en licht.

Door onvermijdelijke toename van het verkeer op en rond de recreatievoorzieningen zal de stikstofdepositie in de Natura 2000 gebieden alleen maar toenemen, terwijl het beleid er juist op gericht dient te zijn om de emissie ter plaatse te verminderen. Overigens is het gebied rond het Eiland van Maurik slecht ontsloten en is de verkeersdruk op de Rijnbandijk, vooral in het vakantie seizoen, al onaanvaardbaar hoog.

Dus geen vakantieparken op de terreinen van de voormalige steenfabrieken De Roodvoet en De Anker, en ook niet elders in de uiterwaarden. Daar dient de natuur versterkt te worden, gecombineerd met extensieve veeteelt.

b. De Meent en de Molenkampen.

De Meent is sinds jaar en dag een geliefde locatie voor dagrecreanten (zonnen en zwemmen). Extensieve dagrecreatie is prima. Er mogen zeker geen ontwikkelingen naar verblijfsrecreatie plaatsvinden.

Verbazingwekkend en volstrekt onaanvaardbaar vinden wij het plan om de Molenkampen te betrekken bij de recreatie-ontwikkeling. In dit gebied dient natuurontwikkeling plaats te vinden, zodat er aansluiting gevonden kan worden bij het aangrenzende natuurgebied de Regulieren. Wij hebben overigens begrepen dat de Molenkampen in eigendom zijn van het Gelders Landschap.

c. de Lingeplassen en de Beldert.

Als er echt behoefte is aan wat grootschaligere recreatie-ontwikkelingen, dan kan dat tot op zekere hoogte aan de randen van de Lingeplassen of van de Beldert.

Maar een doorgroei van recreatie naar het gebied ten noorden en westen van de Beldertseweg is, in welke vorm dan ook, onbespreekbaar. Daar liggen kwetsbare weidevogelgebieden en terreinen die zijn aangewezen als GO-gebied (Groene Ontwikkelingszone).

Wat betreft het kaartmateriaal in de concept omgevingsvisie:

In de concept-omgevingsvisie worden een drietal recreatie-ontwikkelingsgebieden aangewezen: het Eiland van Maurik en omgeving, de Meent samen met de Molenkampen en de Lingeplassen en de Beldert. Deze ontwikkelingsgebieden zijn op een viertal kaarten ingetekend, telkens met een andere omgrenzing. Dat geeft een onoverzichtelijke en rommelige indruk. Het gaat om kaart 13 (pag. 32), kaart 31 (pag. 60) kaart 41 (pag. 75) en kaart 42 (pag. 76).

Aandachtspunten:

- * Geen recreatieparken in de uiterwaarden,
- * Geen uitbreiding van grootschalige (verblijfs-)recreatie. Er is al genoeg.
- * Geen doorgroei van recreatie ten noordwesten van de Beldertseweg,
- * Geen recreatie-ontwikkeling in de Molenkampen

2. Extensieve recreatie.

Voor extensieve recreatie zien wij in de gemeente Buren wel mogelijkheden tot uitbreiding. Daarbij denken wij vooral aan wandel- en fietsrecreanten.

Bij een uitbreiding van deze vorm van recreatie past ook een uitbreiding van kleinschalige kampeermogelijkheden (kamperen bij de boer). Verder zou gestuurd kunnen worden op een uitbreiding van theetuinen en (zeer) kleinschalige kampeermogelijkheden, met alleen tenten, in de multifunctionele dorpszones. Zie hiervoor wel onze opmerkingen onder punt G.

Aandachtspunten:

- * Stimuleren van fiets- en wandelrecreatie.
- * Uitbreiden van kleinschalige kampeermogelijkheden.

F. Energie

In het kader van de Regionale Energie Strategie zal de gemeente Buren hoe dan ook en zowel op korte termijn (2030) als op langere termijn naar verhouding moeten bijdragen aan het opwekken van duurzame energie. Daarvoor zal vol moeten worden ingezet op toepassing van met name wind- en zonne-energie.

1. Windenergie

In de omgevingsvisie wordt aangegeven dat de zittende gemeenteraad heeft besloten om niet in te zetten op windenergie. Dit is geen reële optie.

In de visie wordt wel gesproken over het toestaan van kleine molens bij bedrijven, maar kleine windmolens hebben een veel lager rendement. Er zouden er veel meer voor nodig zijn om voldoende energie op te wekken. Ook de landschappelijke impact van een beperkt aantal grote molens zal in feite kleiner zijn dan de impact van veel meer kleine molens.

Bovendien zal met het plaatsen van veel kleine molens het landschap sterker worden aangetast. Of er nu enkele grote, dan wel veel kleine windmolens worden geplaatst, het zal altijd stuiten op bezwaren van omwonenden.

Daarom pleiten wij ervoor dat in de omgevingsvisie de mogelijkheid openblijft voor het toestaan van grote windmolens in de zoeklocatie.

Om vogelslachtoffers te beperken dient een zone langs de uiterwaarden (route voor trekvogels) en ook de weidevogelgebieden (inclusief een zone daaromheen), uitgesloten te worden als zoekgebied voor windmolens.

Aandachtspunten:

- * Zoeken naar geschikte locaties voor (een beperkt aantal) grote windmolens,
- * Aantal kleine windmolens beperken (veel nadelen, weinig voordelen)
- * Geen windmolens in de buurt van de uiterwaarden of van de weidevogelgebieden.

2. Zonne-energie:

Wij kunnen ons vinden in de keuze voor de aanleg van een aantal grote zonnenvelden.

Verspreid liggende kleinschalige zonnenvelden hebben niet onze voorkeur. Om tot een locatiekeuze te komen dient, ook voor kleinere zonnenvelden, vooraf een zorgvuldige afweging moeten plaatsvinden. Die afweging is van groot belang.

Aanleg van zonneparken in de open komgebieden (zoals gesuggereerd wordt op pag. 69) is onbespreekbaar. De karakteristieke weidsheid en openheid wordt door zonnenvelden te zeer aangetast. Daarom zullen locaties vooral gezocht moeten worden op de oeverwallen.

In het concept wordt, ook op pag. 69, gesproken over kleinschalige zonnenveld-initiatieven.

Een van de mogelijkheden in dit kader is de overkapping van (klein)fruit door licht doorlatende zonnepanelen (in plaats van plastic).

Tenslotte zijn wij van mening dat in de omgevingsvisie vol moet worden ingezet op het plaatsen van zonnepanelen op daken van woonhuizen en bedrijfsgebouwen. Bij nieuwbouw zou het plaatsen van zonnepanelen op daken verplicht gesteld moeten worden.

Aandachtspunten:

- * Zoeken naar locaties voor een beperkt aantal grote zonnenvelden.
- * Beperken aantal kleinschalige zonnenvelden (aandacht voor locatiekeuze),
- * Mogelijkheden onderzoeken van toepassing zonnepanelen op teeltondersteunende constructies,
- * Zoveel mogelijk daken benutten voor zonnepanelen (zowel woningen als bedrijfsgebouwen).

3. Geothermie

Vanaf juli 2022 zal een groot deel van de gemeente Buren door de provincie Gelderland worden vastgelegd als zoekgebied voor drinkwater-winsites.

Dat betekent dat energieopwekking door geothermie in die gebieden vooralsnog is uitgesloten.

G. Multifunctionele dorpszones en visie op woonkernen.

In de omgevingsvisie wordt gekozen voor multifunctionele dorpszones om een mix aan functies rond de dorpen mogelijk te maken. Wij kunnen daar in meegaan, zolang er een heel duidelijke afbakening is van waar de functiemenging toegestaan is (omgrenzing) en welke nieuwe initiatieven toegestaan worden (schaalgrootte).

1. Omgrenzing van de multifunctionele dorpszones.

In de visie wordt de omgrenzing zeer ruim omschreven in termen als: “De multifunctionele dorpszones zijn gebieden waar al een grotere dichtheid aan bebouwing en een mix aan functies voorkomt. Vaak zijn het gebieden rondom meerdere woonlinten of uitlopers van dorpen.”. Op de kaarten, behorende bij de visie op de kernen, is de omgrenzing met een arcering aangegeven. Bij de meeste kernen is de multifunctionele dorpszone qua oppervlakte aanzienlijk groter dan de kern zelf. Het gaat daarbij niet alleen om erven en bebouwingsconcentraties maar ook om grote oppervlakten aan landbouwgrond. Dit gaat ons veel en veel te ver. Dit gaat leiden tot “Belgische toestanden”, een totale verrommeling van het buitengebied rond de kernen.

Naar onze mening moeten er in elk geval duidelijke criteria worden vastgesteld waaraan voldaan moet worden om functiemenging toe te staan. De volgende situaties moeten in elk geval worden uitgesloten:

- locaties die meer dan 50 m verwijderd liggen van bestaande bebouwing
- locaties die meer dan 500 m verwijderd zijn van de dorpskern,
- locaties waar landschappelijke, cultuurhistorische of natuurwaarden aanwezig zijn,
- locaties waar een waardevolle dorpsrand aanwezig is,
- locaties waar nog een relatief gave lintbebouwing aanwezig is,
- locaties langs recreatief aantrekkelijke routes, met name ook langs de rivierdijken,
- locaties waar een groene buffer of een groene dooradering is aangegeven
- agrarische percelen waarop geen bebouwing aanwezig is.

De arceringen op de dorpsplattegronden moeten, met gebruikmaking van bovenstaande criteria worden aangepast. Dan ontstaat een voor ons acceptabele situatie.

Aandachtspunten:

- * De (gearceerde) multifunctionele dorpszones op de plattegronden van de kernen sterk inperken,
- * Hierbij gebruik maken van de door ons aangereikte criteria (zie opsomming).

2. Schaalgrootte van de initiatieven in multifunctionele dorpszones.

In de visie worden een aantal mogelijkheden genoemd voor functiemenging op bestaande erven. Woningssplitsing vinden wij een prima optie, evenals B&B, kleinschalige theetuin en kleinschalig kamperen (afgegrensd op max. 5 tenten en geen andere kampeermiddelen). Ook kleinschalige bedrijvigheid (milieucategorie 1 en in bestaande bebouwing) is acceptabel. Bedrijven categorie 2 niet toestaan omdat daarvoor een richtafstand van 30 m tot een “rustig buitengebied” geldt. Te allen tijde moet ook gekeken worden naar logistieke implicaties, geluidsoverlast, enz.

Op pag. 71 staat vermeld dat de gemeente onder meer inzet op meer nieuwe landgoederen. Wij kunnen daarin niet meegaan. Die functie past in het geheel niet in het kleinschalige situatie van de dorpsranden waar al een grote dichtheid aan bebouwing aanwezig is. Voor de ontwikkeling van landgoederen dienen andere ruimtelijke procedures te worden gevolgd.

Aandachtspunten:

- * Nieuwe activiteiten alleen op bestaande erven, niet op landbouwpercelen.
- * De omvang van de activiteiten duidelijk afgrenzen,
- * Kleinschalig kamperen: maximaal 5 tenten.
- * Geen nieuwe landgoederen in multifunctionele dorpszones (past niet)

3. Visie op de kernen

Hierboven hebben wij geconstateerd dat de multifunctionele zones op de 15 plattegronden van de dorpskernen (pag. 90 t/m 149) zonder verdere onderbouwing veel te ruim zijn ingetekend. Daarom hebben wij een aantal toetsbare criteria aangedragen. De arceringen op de kaartjes van de vijftien kernen dienen hierop zorgvuldig te worden aangepast. Wij vinden het onacceptabel dat er voor de kern Buren (pag. 99) een mogelijke uitbreidingsrichting wordt aangegeven binnen de zone van het beschermd stadsaanzicht. Dit kan echt niet.

Voor het overige laten wij de kritiek op de invulling van de diverse dorpskernen graag over aan de bewoners van die kernen.

Aandachtspunten:

- * Geen woningbouw in de zone van het beschermd stadsaanzicht van het stadje Buren

H. Onvolledigheden en onduidelijkheden in de omgevingsvisie.

Lezende in de concept-visie hebben wij een flink aantal onvolledigheden en onduidelijkheden aangetroffen. Zonder volledigheid na te streven noemen wij hier een aantal verbeterpunten. Wij hopen hiermee een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de definitieve versie van de omgevingsvisie.

1. Inhoudsopgave.

In de tekst staan allemaal kleine paragrafen die tot pag. 13 wel, maar daarna niet genummerd zijn. Die nummering dient te worden doorgezet, om vervolgens te worden opgenomen in een uitgebreide inhoudsopgave. Nu is het, bij het doornemen van de omgevingsvisie, haast onmogelijk om de grote lijn vast te houden en onderwerpen terug te zoeken. Een goede, gedetailleerde inhoudsopgave zal de leesbaarheid van het rapport aanzienlijk verbeteren.

2. Overbodige afbeeldingen.

Vele van de afbeeldingen hebben geen meerwaarde. Wanneer de afbeeldingen 10,12, 14, 17, 24, 25 t/m 27, 31, 40, 42 en 44 verwijderd worden gaat er geen informatie verloren en wordt de leesbaarheid verbeterd.

2. Topografische ondergrond van de kaarten.

Bij een groot aantal kaarten, waaronder die van de 15 dorpskernen, is een topografische ondergrond gebruikt, die zo vaag en onduidelijk is dat oriëntatie heel moeilijk is. Het rapport heeft in dit opzicht verbetering.

3. De legenda van de kaarten.

Bij veel van de in het rapport opgenomen kaarten is de legenda veel te klein afgedrukt en daardoor vrijwel onleesbaar. De kleuren op de legenda's komen niet altijd overeen met die op de bijbehorende kaarten. Soms treffen we op kaarten kleuren aan die in de legenda niet terug te vinden zijn, en omgekeerd. In enkele gevallen ontbreekt de legenda zelfs helemaal.

Zo hebben de kaarten op pag. 20 en 21 dezelfde legenda, terwijl de onderwerpen verschillen. Kortom: de legenda's van alle kaarten dienen zorgvuldig gecontroleerd en gecorrigeerd te worden.

4. Onvolledigheid van (inventarisatie-)kaarten.

Hierboven hebben wij al enkele keren de aandacht gevestigd op kaart 8, waarop een inventarisatie is weergegeven van de bestaande open komgebieden, de weidevogelgebieden, en de cultuurhistorisch waardevolle gebieden (meestal vastgelegd in de vigerende bestemmingsplannen). Wij hebben geconstateerd dat kaart 8 onvolledig is. Wij missen in elk geval een weidevogelgebied en een cultuurhistorisch waardevol gebied tussen Lienden en Ingen, terwijl de grens van het weidevogelgebied bij het Rijswijkse Veld onjuist is ingetekend. Kortom: zorgvuldig controleren en daar waar dat nodig is aanpassen.

5. Omgrenzing van de uiterwaarden.

Op kaart 17 (pag. 41) en op kaart 42 (pag. 76) zijn de uiterwaarden veel te ruim ingekleurd, tot aan de provinciale weg. Rijswijk verdwijnt in de golven. Ook zijn op meerdere kaarten sommige uiterwaarden buiten de gemeentegrenzen ingekleurd (niet overal).

6. Onjuiste aanduidingen.

Op kaart 17 en kaart 42 zijn een viertal gebiedjes donkergroen ingekleurd. Op kaart 17 worden die aangeduid als "recreatiegebieden", op kaart 42 als "Bossen". Beide aanduidingen zijn onjuist.

7. Plattegronden kernen.

Bij de plattegronden van de 15 kernen sluiten kaartbeeld en legenda meestal niet goed op elkaar aan. Aanduidingen in de legenda zijn niet op de kaart terug te vinden of omgekeerd. Op de plattegrond van de kern Buren (pag. 99) wordt de kern Buren niet aangeduid als "Behoud historische stad".

Wij moeten melden dat bovenstaande opsomming ook verre van volledig is. Wij raden u daarom aan om alle kaartmateriaal nog eens kritisch te bekijken.

Aandachtspunten:

- * Diverse onvolledigheden aanpassen in het rapport,
- * De concept-visie doorzoeken op andere onvolledigheden en onduidelijkheden.

Beusichem, 30 november 2021

Namens Milieuwerkgroep Buren e.o.
J.T. Wildschut
voorzitter